

Mézeskalács

65. évfolyam • 2017. szeptember • Ára 50 dinár

Köszöntő

Örülünk annak, hogy a nyári élmények közepette sem felejtettétek el kisújságotokat, a Mézeskalácsot. Számos alkotás érkezett szerkesztőségünkbe, amelyeket nézgetve úgy tűnik, kiváló hangulatban telt a nyár, és jó kedvvel, friss ötletekkel indul az új tanév.

A Mézeskalács szeptemberi számában sünök, mókások és más olyan állatok is szerepelnek, amelyek az ősz beköszöntével tevékeny időszak elé néznek. A természet fokozatosan készülődik a téli pihenőre, így az erdőben élő állatok is megkezdik a magvak, gyökerek, termések gyűjtögetését. Az erdő egyik legszorgosabb állata a mókus. Egy séta alkalmával arra lettem figyelmes, hogy egy sötét bundájú mókus ugrál ágról ágra a fejem fölött. A kis állat hosszan követett utamon, így volt alkalmam megfigyelni. Fényes, mogyorósbarna bundája volt. Felidézte bennem azt a mesét, amely a Mézes Mar-

cipán nevű mókusról szól, és a kisfiamnak olvastam el nemrégén.

Mézes Marcipán cukrász mesterséggel foglalkozik. Az ínycsiklandóan finom mézeskalácsairól híres az erdő berkeiben. Az erdei állatok között ugyanis ő a felelős az élelem beszerzéséért és készítéséért. Ottthonában, egy öreg tölgyfában alakította ki mézeskalács műhelyét.

Gondolkozzatok el azon, hogyan élhet a mesebeli mókus! Írjatok, rajzoljatok róla!

Erna

Rajzpályázat

Októberre:

- Mézes Marcipán, a mókus
- Őszi séta az erdőben
- Házi kedvencem

Szárnybontogató:

- Mézes Marcipán mókus élete
- Mesék, versek

Fedőlap: Kiss Butterer Márta akvarellje

A Mézeskalács megjelenését támogatja:

CIP – A készülő kiadvány katalógizálása
A Matica srpska Könyvtára, Újvidék (Novi Sad)

ISSN 0352-6070
COBISS.SR-ID 16291074

Vajdaság
Autonóm
Tartomány

Magyar
Nemzeti
Tanács

MÉZESKALÁCS – a legkisebbek irodalmi és foglalkoztató folyóirata ■ Megjelenik a tanévben havonta egyszer ■

- Első szám: 1953 (mellékletként), 1954 májusa (külön lapként) ■ Alapító (laptulajdonos): **Magyar Nemzeti Tanács** ■ Kiadja: a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad (Újvidék), Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■
- A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ A Mézeskalácsot szerkeszti: **Török Erna** ■ Lektor: **Töröcsik Rozália** ■

Grafikai szerkesztő: **Buzás Mihály** ■ ☎ 021/457-100 ■ Leveleiteket a következő címre küldhetitek: **Mézeskalács, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.** ■ Kéziratokat és rajzokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza

- www.jopajtas.com, e-mail: mezes@magyarszo.rs ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya.
Tel.: 021/457-100 ■ e-mail (csak laprendelési ügyekben): plaman@magyarszo.rs

- Nyomtatja: Magyar Szó Kft. – Forum Nyomda, Újvidék, felelős vezető: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Honlap-megjelenítés: www.tippnet.rs ■ Előfizetés egy évre 500 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■

Szarka Hanna, 2. osztály, Emléiskola, Zenta

Gesztenye úrfi

Hej, gesztenye úrfi
Bundácskádból bújj ki!
Ugorj le a fáról
Érkezőséd várom.

Nini, itt van, koppan
Fáról földre pottyán
Futok zsebre dugni
Jöjj, gesztenye úrfi!

Weöres Sándor

Őszi mondókák

Lyukas dió, mogyoró,
a kis egér rágcsáló,
Nem menekülsz, cincogó,
Bajszos cica a fogó!

*

Tegnap korán esteledett,
süندisznócska ágyat vetett.
Ágyat vetett az avarban,
kicsinyeit betakarta.
Fújhat a szél lankadatlan,
melenget a moha paplan.
Jó meleg a földi fészek,
aludjatok kis tuskések.

*

Ez a cinke oly picinke,
falevélből van az inge,
pókhálóból szoknyácskája,
makkhéjból a csizmácskája.

Itt a köcsög,
mi van benne?
Aranyalma,
Aranykörte!
Add tovább,
add tovább,
Te meg fizessz
az árát!

Találós kérdések

Gyümölcs vagyok, édes vagyok,
ha megértem, piros vagyok.
Télen elrejt jól a kamra,
Mi is volnék, ha nem...?
(ешме)

Zöld burokban születtem,
mikor aztán nagy lettem,
a zöld burok kirepedt,
mi lehetek, gyerekek?
(гесттенге vagy дио)

Melyik disznó
nem volt soha malac?
(оузсипуњс)

Varni még senki se látta,
mégis csupa tú a háta. Mi az?
(оузсипуњс)

Tüske elől, tüske hátul,
kiáll minden oldalából. Mi az?
(оузсипуњс)

Dúdoló

Gryllus Vilmos: Szúrós gombóc

Szúrós gombóc jár a kertben, szusszan, pöf-fen minden percben.
Bokrok alját nézi sorra, buzgón szaglász nedves orra.

Hátán kócos a sok tüske, megfésül-né, de nincs tük-re.

Nem nyúl hozzá, így is jó! Úgy hívják, hogy sündisznó.

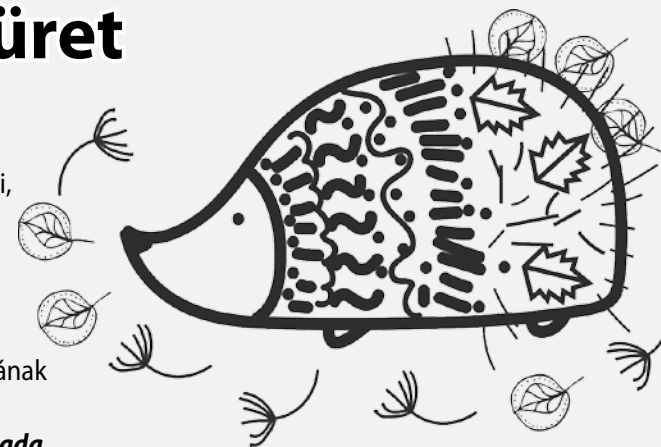
Szúrós gombóc jár a kertben, szusszan, pöffen minden percben.
Bokrok alját nézi sorra, buzgón szaglász nedves orra.
Hátán kócos a sok tüske, megfésül-né, de nincs tükre.
Nem nyúl hozzá, így is jó! Úgy hívják, hogy sündisznó.

Süszüret

Megérett a szőlő,
a sün örül néki,
egész éjjel szedegeti,
dióhéjba méri.

Leszedi a szőlőt,
üres lett a tőke,
reggel aztán a gazdának
fáj a feje tőle.

Juhász Magda

Állatok beszélgetése

Tudjátok-e, hogyan beszélgetnek az állatok?

Elmondom nektek.

Egyszer kora hajnalban kinyitottam az ablakot, és kinéztem az udvarra.

Látom ám, hogy a kakas körbe-körbe futkos, kerülgeti a szemétdombot, mintha üldözne valakit, és közben ezt mondogatja:

Ki kotor itt? Ki kotor itt?

Fekete kóró! Fekete kóró!

Aztán felröppent az ól tetejére, és rázendített:

Kukorikúúú! Kukorikúúú! Kukorikúúú!

Ebből mindjárt megtudta az egész világ, hogy vége az alvásnak, vége a lustálkodásnak: csipás szemét mindenki nyissa ki!

Elsőnek az öreg harang ébredt föl, így kezdett bummogni:

Grá-nít! Gyé-mánt!

Grá-nít! Gyé-mánt!

Amikor jól kibummogta magát, a kicsi harang folytatta:

Iminnen – amonnan!

Iminnen – amonnan!

S csakugyan!

Innen is, onnan is előfutottak az állatok, kiabáltak, veszekedtek, mind éhes volt, mind enni kért.

Gyorsan kaptam a ruhámat, és kiszaladtam közéjük.

Hívtam a csirkéket:

Csike, csike, csike, pir!

Csike, csike, csike, pir!

Hívtam a tyúkokat:

Tyutyukám, tyu-tyu, tyutyukám!

Tyutyukám, tyu-tyu, tyutyukám!

Hívtam a kacsákat:

Kur, kur, tasikám,

Kur, kur, tasikám,

Tas, tas, tas!

Hívtam a libákat:

Libi, libi, lapatya!

Buri, buri, papatyka!

Lett is olyan lárma, hogy alig győztem a fejemet kapdosni.

Kacsák meg a libák mondták:

Kacs, kacs, tacs, tacs,

Gazdasszonyka, jól tartsz!

Csirkék meg a tyúkok mondták:

Kity-koty, koty, koty, koty,

Gazdasszonyka, gondoskodj!

No – gondoltam –, jól van, vetek egy kis kukoricát, ha már ilyen szépen megkértek rá.

De azt hiszitek, elég volt nekik?

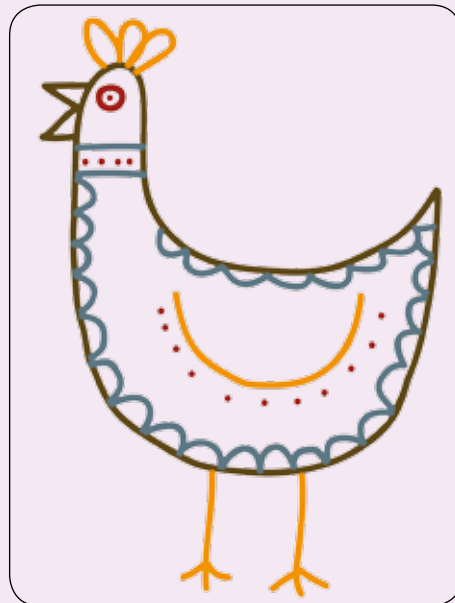
A gyöngytyúk rögtön ott termelt előttem, és éktelenül pörölni kezdett:

Csüpp, csüpp, csüpp!

Bogrács! Bogrács! Bogrács!

A telhetetlen mindjárt egy bográcsra való követelt! De én nem adtam neki se többet.

Előbb azt egye meg, amit elébe szórtam, majd azután kaphat ráadást.

És mentem a disznókhoz, hadd lássam, azok is fölébredtek-e.

Bizony, egyik se aludt.

Az öreg disznó lábát szétvetve feküdt, és mind csak morgott, szuszogott.

– Cikka, cikka, mancsi ne! Mi kéne, ha vóna? – kérdeztem tőle.

Rám nézett, és így szólt:

Vad mák! Vad mák! Vad mák!

„Jó lesz neked moslék is!” – gondoltam magamban, és nyúltam a vödör után. De akkor már a kismalacok is mind a vályúhoz rohantak, ott visítottak:

Víz! Víz! Víz!

Nincs dara! Nincs dara! Nincs dara!

– Lesz majd az is mindjárt! – nyugtattam meg őket, s hoztam vizet, hoztam darát, jól is laktak tőle, mozdulni se bírtak.

Mikor mindez megvolt, körülnéztem, hogy ki nem kapott még enni.

Hát a pulykák!

S elkezdtem hívni őket:

Puzsa, puzsa, puzsa, tuk!

Puzsa, puzsa, puj, puj!

Nem kellett kétszer mondani. Úgy rohantak, majd feldöntötték egymást.

A kicsik így kiáltoztak:

Korpa, dudva az ételünk,

Csak így élünk, csak, csak, csak!

Az öregek meg így karattyoltak.

Apró túró, az lesz a jó,

Lub, lub, lub, udri, udri, udri!

Adtam azoknak is korpát, dudvát, apró túrót – de bár ne adtam volna!

A pulykák, mikor jóllaktak, olyan büszkén kezdtek járni, hogy még Bodri kutya is megsokallta. Odaugrott az öreg pulyka elé, s ahogy a torkán kifért, úgy ugatta:

Úgy lesz, úgy van biz a,

Szebb a páva, mint a pulyka!

De mi lett ebből – olyat ti még nem láttatok!

A pulykák nekirohantak Bodrinak, és csipték, marták a bundáját – alig tudtam szétkergetni őket.

Igen ám, de akkor meg a csirkék, tyúkok, libák, kacsák szaladtak szanaszét – mind azt hitték, hogy a pulykák őket kergetik.

Futkosott, röpdösött a sok állat ijedten – mikor hirtelen valaki egy rettentő nagyot bödült.

A bika.

Kidugta fejét az istálló ajtaján, dobbantott s azt mondta:

Mi-hály! Mi-hály!

Ha-muuu!... Mú!...

Ha-muuu!!!...

És egyszeribe csönd lett.

Senki se pisszent, senki se szólt.

Mindenki takarodott a dolgára, a tyúkok mentek kapirgálni, a kacsák a patakra úszkálni, a pulykák a rétre papsajtot rágcsálni. Még a Bodri kutya is behúzta a farkát, lefeküdt az eresz alá, és vigyázott a házra.

A bika pedig elégedetten visszavonult az istállóba.

Mészöly Miklós

Miért hullanak le őszen a levelek?

Az őszi lombszíneződés okai

Gyönyörűek az ősz színei. Sárga, vörös, bíbor színben pompáznak a bokrok és a fák. Honnan tudják a fák, hogy ősz van? És miért hullatják le ilyenkor a leveleiket?

Hazánk a mérsékelt égövbe tartozik. Ahogy az emberek, úgy az itt élő fák és cserjék is kénytelenek alkalmazkodni az évszakok váltakozásához. Védekező mechanizmust állítottak fel maguknak, hogy átvészeljék a téli hideget. A lombhullás is egy ilyen védekező módszer. Mi történik pontosan ilyenkor?

A legtöbb lombhullató növény levelei őszen lehullanak. Az örökzöldeknél is létezik levélhullás, de csak a több éves levelek esnek le folyamatos jelleggel.

Melyek azok az okok, amelyek miatt a növények lehullatják a lombjukat?

- Ha a fákon maradnának a levelek, felfognák a havat. A hó súlyától pedig letörnének az ágak.
- A levelek vizet választanak ki és folyamatosan párologtatnak. Emiatt ásvá-

nyi sók raktározódnak bennük. Ha ezeket nem használják fel, visszamaradnak a levelekben mint az anyagcsere melléktermékei. Ezekből a káros anyagokból csak úgy tud megszabadulni a növény, ha ledobja leveleit.

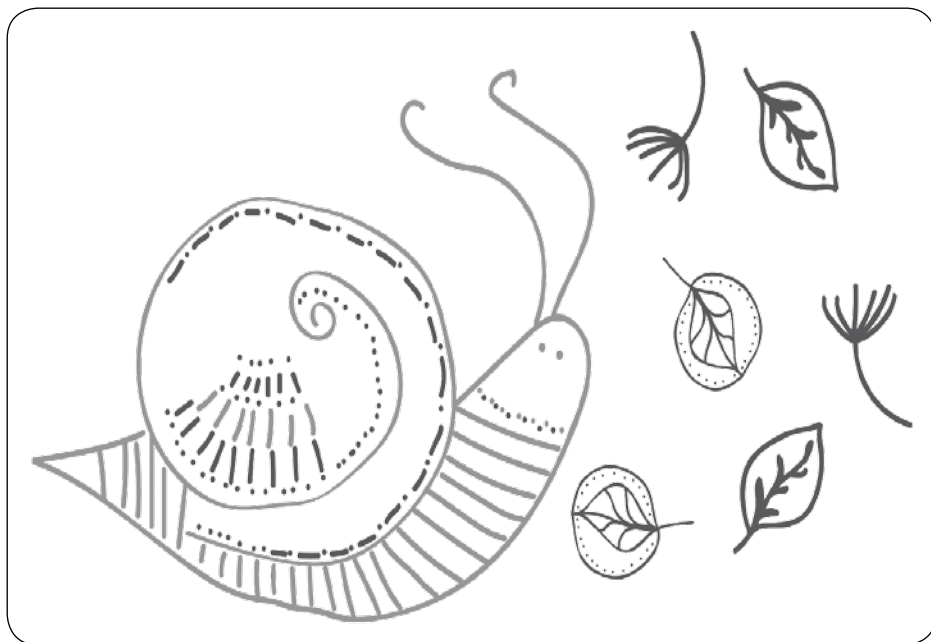
- A folyamatos párologtatáshoz a leveleknek a gyökérzet segít abban, hogy vizet vegyenek fel a talajból. Mivel télen a talaj igen fagyos, a gyökér csak kevés vizet tud felvenni. A levél viszont azt a kis vizet is gyorsan elpárologtatná, és hamar elszáradna.

- A kártevő rovarok szeretik a sárga színt, ezért hamar „rátámadnak” az őszi levelekre. Ha a növény lehullatja azokat, egyben megszabadul a kártevőktől is.

Mitől van az, hogy néhány fa már nyáron lehullatja leveleit?

Korai lombhullást okozhat az erős szárazság, különböző betegségek vagy kártevők is. Jó példa erre a vadgesztenye. Biztos láttad már, hogy némelyik példány a nyár közepén lehullatta összes levelét. Mi történhetett vele? Egy kártevő a felelős érte, a vadgesztenye-aknázó moly. Ennek a lepkének a hernyója a leveleket károsítja. Ha nem védekeznek ellene megfelelően, és a lehullott lombot nem semmisítik meg, akkor az avar alatt a moly bábja áttelel és a fát jövőre is ellepi a kártevők.

A legelső fa, amelyik elhullatja a levelét – a gesztenyefa. Amelyik a legtovább tartja, az a tölgyfa.

Sándor Áron: Ősz, 2. osztály, Emléiskola, Zenta

Kismanó iskolába indul

Volt egyszer egy eleven, mindenre kíváncsi kis manó. Ő volt a legeslegkisebb kis manó a manócsaládban. Szülei és testvérei nagy szeretettel és törődéssel vették körül. Otthonuk, a szép Manóvölgy, telis-teli volt virágokkal. A kis patak fölött mind megannyi híd ívelt át, körös-körül pedig tarka pillangók és szivárványszárnyú szitakötők repdestek.

Nőtt-növekedett Kismanó, s mikor elég nagy lett, mint minden rendes manógyereket, őt is beírták a manóiskolába. Szülei lázasan készülődtek. Megvettek mindent, ami a tudományhoz kellett: húsz darab bükkmakkot a számoláshoz, két fécántolat az íráshoz, öt lapulevelet, hogy legyen mibe írni, hánCBSból font tarisznyát, s még ki tudja, mi mindent... A leendő kisdíákat kiokosították, hogyan kell illedelmesen viselkedni, és bátorították, hogy egyáltalán nem kell félni.

Kismanó csak kacagott szülei buzgóságán. Vidáman kergette a pillangókat, gyűjtögette a szép kavicsokat továbbra is.

– Messze van még az aranyszínű ős, jó anyám! Ráér még az okítás, jó apám!

Elérkezett a ragyogó nyár vége.

– Holnap lesz a nagy nap, gyermekem. Aludj nagyot, hogy kipihenten érkezz az iskolába! – búcsúzott este manómama Kismanótól.

– Jó, jó – ásított egy hatalmasat ő, azzal lehunyta a szemét. A következő pillanatban már nyitotta is kerekre.

– Ugye elkísérsz?

– Természetesen.

– Akkor jó – hunyta le újra.

– Nem lesz nehéz a tudomány, anyukám? – ült fel hirtelen a manó.

– Ha odafigyelsz, akkor nem – mosolyodott el az anya, s gyöngéden lefektette.

– Odafigyelek – motyogta, s végre elszenderedett.

Még a kakas elsőt sem kukorintott, mikor a manógyerek kipattant az ágyból, s szaladt a szüleihez.

– Anya, apa, elkésem, keljetek fel! Már fűtült a rigó az első tanórára, hallottam.

– Jaj, dehogyis, kicsim, az a csalogány volt. Bújj csak vissza hamar az ágyacskádba, s szunyókálj tovább! – ölelte meg álmosan manópapa.

– Á, de én már egyáltalán nem vagyok álmos! Én akarok az első lenni az iskolában! Menjünk már!

A manósülők megadóan kászálódtak ki a puha paplan alól. Iszogatták reggeli nek-tárjukat. Ezalatt gyermekük ott téblábolt körülöttük, és kifogyhatatlanul kérdezgette őket.

– És ott is lesz játék? És nehéz lesz leírni a 'p' betűt? De hiszen én még nem is tudok írni! És nem lesz nehéz a számolás? És különben is, a jobb meg a bal csápomat folyton összekeverem, és, és, és...hogymenjek így iskolába?! Még annyi mindent nem tudok! – sírta el magát végül.

– Látod-látod? Egész nyáron nem értél rá, nem tudtunk veled beszélgetni. A pillangók meg a szitakötők jobban érdekeltek. Nem lesz semmi baj, csak csitulj, kincsem. Most már viszont tényleg mennünk kell, ha nem akarsz elkésni – törölgötte manómama Kismanó könnyeit.

Amaz hüppögve akasztotta nyakába a hánCstarisznyát, kézen fogta anyját, s lehajtott fejjel elindult a manóiskolába.

A kapuban már várta őket a tanító néni.

– Hát te miért lógotod az orrodát? – mosolyodott el, s felemelte az új diák fejecskéjét az állánál fogva.

Kismanó félénken felnézett, s még a szája is tátva maradt a nagy erős csodálkozástól. Bizony, mert a tanító néni egy igazi tündér volt. Csillogó szeméből olyan jóság sugárzott, hogy egyszeriben elfelejtette minden félelmét. Cuppanós csókkal búcsúzott anyjától, s boldogan lépett be az iskola kapuján. Tudta, hogy csupa csoda várja odabenn, hisz a tanító néni egy igazi tündér...

Cinca Katica

Trnjanov Dorka
2. osztály,
Jovan Mikić iskola,
Szabadka

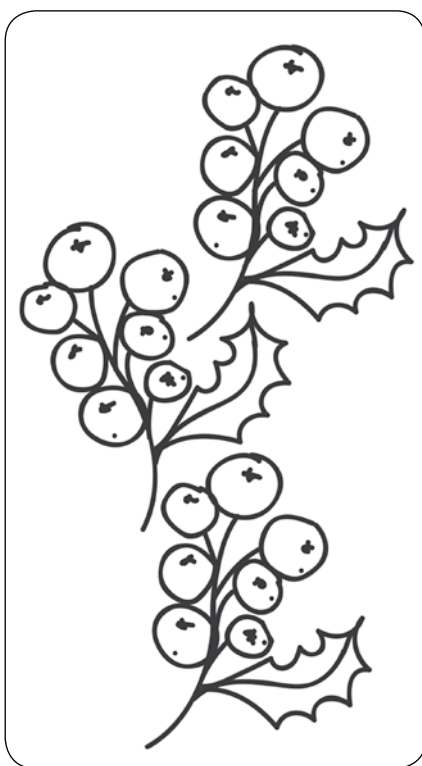

Bicskei Petronella
1. osztály,
Arany János iskola,
Orom

Galagonya

Őszi éjjel
izzik a galagonya
izzik a galagonya
ruhája.
Zúg a tüske,
szél szalad ide-oda,
reszket a galagonya
magába.
Hogyha a Hold rá
fátylat ereszt:
lánnyá válik,
sírni kezd.
Őszi éjjel
izzik a galagonya
izzik a galagonya
ruhája.

Weöres Sándor

Madáriskola

Nézzétek csak, mennyi madár
szállott a tölgyfára,
s úgy ülnek az ágakon, mint
ti az iskolába.
Középen ül a tanító,
a leckét elmondja,
s ha elhallgat, a sok madár
utána csipogja.
Most tanulnak énekelni,
legyekre vadászni,
s megtanulják, hogyan kell a
felhők közé szállni.
S mikor a nap fent ragyog már
az ég közepében,
abbahagyják a tanulást
s hazaszállnak szépen.

Varjúnöta

Elmúlt a nyár,
kár érte, kár.
Sárgul a táj,
kár érte, kár.
Repülni kél
nagyszárnyú szél,
messzire száll
e csúf madár.
A hegy mögül
felhő röpül –
meg-megered,
már csepereg.
Őszi eső,
fát verdeső –
fázik a táj,
kár érte, kár.

Zelk Zoltán

A Szél meg a Nap

Licskes-lucskos szürke bácsi
(Hujj, hujj, én a Szél vagyok!)
kék udvarban seprűjével
megkergette a Napot.
Szél mondta: Hujj, hujj, hujj!
Nap mondta: Bújj, bújj, bújj!
Szél kergette,
utolérte,
jól megverte a Napot;
megkergette,

utolérte,
összetörte,
kék udvarból kiséperte,
kendőjébe bekötötte,
mondjátok meg: hova tette?
Zsebbe tette a Napot.
Zsebre tette? Zsebre ő!
Azért van most rossz idő.

Szabó Lőrinc

Pesti Csenge: Őszi bújócskázás. EmArt Műhely, Szabadka

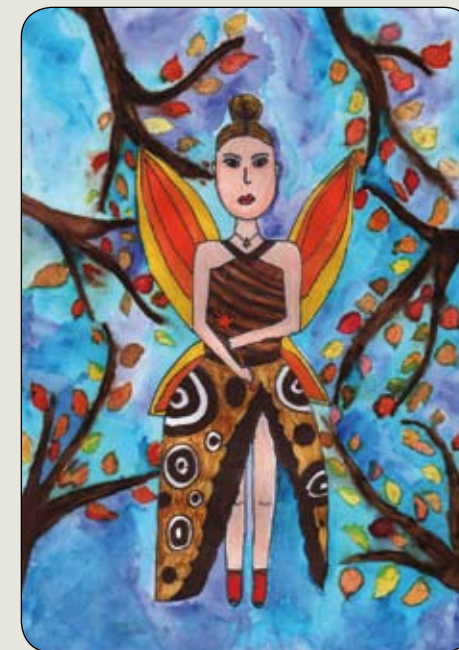

Az Éj és a Hajnal

Jó az éjjel feketén,
fekete hajú legény
Erre jár, arra jár...
Csillag fénylik homlokán.

Jó az aranyhajú Hajnal,
haját mossa bő harmattal.
Erre jár, arra jár...
Nap fénylik a homlokán.

Gazdag Erzsi

Mamuzsity Annamária

Grubanov Dorottya

Berényi Dorina

Az oldalt a szabadkai EmArt Műhely
alkotóinak Ősztündér című alkotásaival
illusztráltuk.

Szárnybontogató

Fordított mese

Szombat este mikor lefeküdtem, arra lettem figyelmes, hogy vasárnap reggel van. Örömmel felpattantam és elindultam a strandra. Mikor beléptem, az iskolában találtam magam.

Reggel tíz óra volt, de koromsötét volt az iskolában. Első órán a rajz tanító néni jött és angol ellenőrzőt írtunk. Második órán az angol tanító néni jött és a legszebb rajzokat rajzoltuk. Hát úgy történt, hogy még fel sem keltem és máris este lett.

Dér Tamara

3. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A királyfi és a sárkányok

Az Óperenciás-tengeren túl élt egy király és annak a fia. Az apa elküldte a fiát világot látni, és hogy megkeresse szerelmét. Ment, mendegélt, meglátott egy várat, és bement. Ott lefejezte az egyfejű, majd a háromfejű sárkányt is, de királylányt sehol sem talált.

Urányi Emese

2. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Reggeli készülődés

Csörgött az óra. Fúrge Ferkó gyorsan kikapott az ágyból és tornázni kezdett. Néhány nyújtó gyakorlatot is elvégzett, majd torna után megigazította az ágát. Rendet tett az íróasztalán. Bepakolt a táskájába. A fürdőszoba következett. Megmosakodott és fogat mosott. A konyhában kenyeret szelt. Megkente vajjal és mézzel. Egy pohár tej sem maradhatott ki. Frissen és boldogan indult az iskolába.

Basa Tamara

3. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

16

A macskacsalád

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy macska, annak volt három cicája.

Az anyuka egyszer csak elaludt. A cicák elhatározták, hogy játszani fognak. Az udvaron egy piszkos, rozsdás és kormos kályhacsövet találtak. Úgy döntöttek, hogy játszanak vele. A cirnosok belebújtak a csöbe és kormosak lettek. Az anyuka nem ismerte fel a kis gombócait. A gazdájuk is megjelent, akinek földre gyökerezett a lába a látványtól... Egy nagy vödör vízzel nyakon öntötte őket. A cicusok újra fehérek lettek. Még ma is élnek, ha meg nem haltak. Itt a vége, fuss el véle!

Stojiljkovic Andrej

3. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Az én kedvenc állatom

Az én kedvenc állatom a kutya. Stükháuzsen a neve. Tavaly tavasszal vettük őt anyukámmal és apukámmal.

Apró termetű, sovány, izmos testű. Fehér szőrű, barna foltokkal. Száraz kutyatáppal és megmaradt főtt étellel táplálkozik. Nagyon okos, ügyes, játékos, éber és gyors. Vannak azonban rossz tulajdonságai is: kapar és mindent szétrág.

Azért szeretem, mert kicsi kora óta velem van, engem tekint a gazdájának.

Bózsó Lara

3. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

A kutya és a sajt

Volt egyszer egy egér. Befogta a macskákat a kocsija elé. Azzal hordta a sajtot a piacra. A verebek megvették a sajtot.

Nagy T. Erik

2. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Szárnybontogató

A legszebb szó

Nekem a legszebb szó a lovaglás.

Ellazít, szeretetnek érzem magam. A ló a jó barátom, a társam. Vidám vagyok, ha a ló hátán ülök és száguldunk. Szabad vagyok, mint a madár. Az én lovamat Bingónak hívják. Büszke vagyok rá, hogy megtanultam lovagolni. Szeretném minél jobban megtanulni a lovaglást. Mikor lovagolok, erősnek érzem magam.

Számomra a lovaglás egy szép hobbi, jó formában tart.

Ladányi Eszter

3. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Színes világ

Földünk népe sokszínű.

Lehetsz szőke, barna vagy kék szemű.

Bőrünk színe különböző, ettől lesz oly gyönyörű.

Külsőnk lehet másmilyen, az a fontos, milyen a szív odabent.

Jó barát légy, szólj hozzám kedvesen, és viszonozom jószágot lelkesen.

Add a kezed, fogjunk össze.

Együtt eljuthatunk messze,

vigyázzunk, a szeretet el ne vesszen!

Sebők Csáki Szintia

2. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Sündisznócska

Tegnap megnéztük a Sündisznócska című bábelőadást.

Egy öreganyónak és egy öregapónak nem volt gyermekük és örökbe fogadtak egy sündit. Egyszer csak felugrott a sündisznó és azt mondta, hogy ő szerencsét akar próbálni. Találkozott a vörös, a fehér és a fekete királlyal. A fekete király eltévedt és nem tudta, merre menjen. A sündisznó segítette neki hazatalálni. Jutalmul megkérhette a királykisasszony kezét. De csak a fehér király lánya mondott igent. Megígérte, hogy szeretni fogja. A sündisznó átváltozott egy daliás királyfivá. A királyfi és a királykisasszony hazament.

Nagy lakodalmat csaptak, és még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Bovánovics Emília

3. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Fordított mese

Volt egyszer egy kisfiú, aki iskolába ment. Benyitott az ajtón és megérkezett az állatkertbe. Annyi könyvet, ceruzát látott ott, hogy rögtön megivott egy pohár vizet. Megsimogatta a hegyezőt, az pedig jól megharapta az ujját. A kisfiú akkorát ordított, hogy a ceruzák, a könyvek és a füzetek mind világgá futottak. Még ma is futnak, ha közben meg nem álltak.

Pacéka Krisztián

3. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

17

◆ Az én iskolám ◆ Az én iskolám ◆ Az én iskolám ◆ Az én iskolám

Tóth Viktor

3. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsersnye

Juhász Attila

3. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsersnye

Katona Kitti

1. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Márta Dávid

2. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Madár Martin

2. osztály, Arany János iskola, Orom

Urányi Emese

2. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Kókai Dávid

2. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Madár Martin

2. osztály, Arany János iskola, Orom

Varga Bence

2. osztály, Emléiskola, Zenta

Pap Alex

2. osztály, Emléiskola, Zenta

Remete Rita

2. osztály, Arany János iskola, Orom

Oláh Szara

2. osztály, Arany János iskola, Orom

Szárnybontogató

Én is voltam fagyaltországban

Tegnap különös élményben volt részem. Csuda jó helyen jártam!

A játékbabáim fagyaltországba repítettek el. Az ország közepén állt a mézes-mázás, csupa fagyicsoda! Az ablakok csokiból, az ajtók .vattacukorból, a kerítés pedig szivárványszínű nyalókákból állt. A palota előtti kertben a virágok málna-, narancs- és szederfagyi ízűek voltak. Kedvem támadt mindegyiket megkóstolni! Tovább sétálva megláttam egy bámulatos szökőkutat. Víz helyett eper, szőlő és almalé folyt belőle. És az illatok... Mindenféle mennyei csokiillatot éreztem. Az égen cukrozott pillangók repkedtek vidáman. A kalandozásom nem tartott sokáig, mert hirtelen anyukám hangját hallottam. Fagyit hozott nekem. Ti is jártatok már ilyen helyen? Örülök, hogy fagyaltországban járhattam.

Urányi Emese

2. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

A hegy és az ember

(Csalimese)

Volt egyszer egy nagy hegy és azon egy nagy ház.

A ház gömbölyű volt! Legurult a hegyről, és felment...

Német Áron

2. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Csalimese

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy zsiráf a palicsi állatkertben.

A zsiráf barátja volt Márta, aki elpusztult. A zsiráf ezért nagyon szomorú volt. Télen a zsiráf nem jött ki, mert nagyon fázott. A zebra is bent volt a házban. Várták, hogy meleg legyen.

Még most is várják, ha meg nem unták.

Vőneki Dávid,

4. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Szárnybontogató

A kecske és a káposzta

Volt egyszer egy kecske. Annak volt egy káposztája. Csak ette a káposztát. És csak ette a káposztát, és csak ette és ette. Csak ette...

Huzsvár Tádé

2. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

A kőleves

Egyszer egy szegény ember vándorútra indult. Egy cipőt vitt útravalónak.

Egyszer csak elfogyott a cipő. Gondolta, betér a közeli faluba. Ebben a faluban senki sem volt jószívú. Ha nem adnak sehol meleg ételt, mondta az utolsó ház gazdájának, majd készíték kőlevest. A falu népe mind köré állt. A vándor pedig megmosta a követ és egy fazékba rakta. Kért zsírt, sót, káposztát, valaki még egy szelet kenyert is hozott.

Amikor elkészült, a vándor jóízűen elfogyasztotta. Tanulság: többet ésszel, mint erővel.

Tóth Szabolcs

3. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Tükör előtt

Én egy tízéves, szőke, hosszú hajjú, kék szemű kislány vagyok. A termetem középmagas, és vékony a testalkatom.

Anyukám szerint a természetem: barátságos, segítőkész, vidám, szorgalmas, találemény. A becenevem Lencsi vagy Lénus. Az állatok közül a lovakat szeretem legjobban. Kedvenc időtöltésem a lovaglás és az olvasás. A legjobb barátnőim: Eszter, Blanka, Tamara.

Szeretem az iskolai szabadságot, mert ilyenkor sokat játszhatok és lovagolhatok.

Szabó Léna

3. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Csalimese

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis kunyhó, abban élt egy szép, de kicsinykét butácska lány. Ez a lány elment a kútra vizért, egy kis kannáskával. Mivel kicsit butácska volt, nem vette észre, hogy lyukas a kanna. Elment a kútra, telemerítette a kannát, de mire hazaért a kanna üres volt. Így hát újra elment a kútra, de mire hazaért a kanna megint üres lett. Így ment ez nap mint nap, nem tudom, minek kellett neki a víz, de ha ti megtudjátok, mondjátok el nekem, és majd folytatom a mesét.

Márta Dávid

2. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Tükör előtt

Én egy magas, tízéves fiú vagyok.

Sportos testalkatom van, szóval erős az izomzatom. Szőkésbarna a hajam, kék a szemem, mosolygós a szám. Van szemüvegem, amit már megszoktam. Humoros, segítőkész, lágy szívű és olykor túl aggodalmaskodó lennék. Szeretek másokon segíteni. Szorgalmas vagyok az iskolában, de azért van bennem egy kis lustaság is. Szeretek focizni, játszani, stratégiajátékokkal foglalkozni.

Ez lennék én, olykor kicsit virgonc, olykor kicsit hisztis, de én csak én vagyok!

Szabó Noel

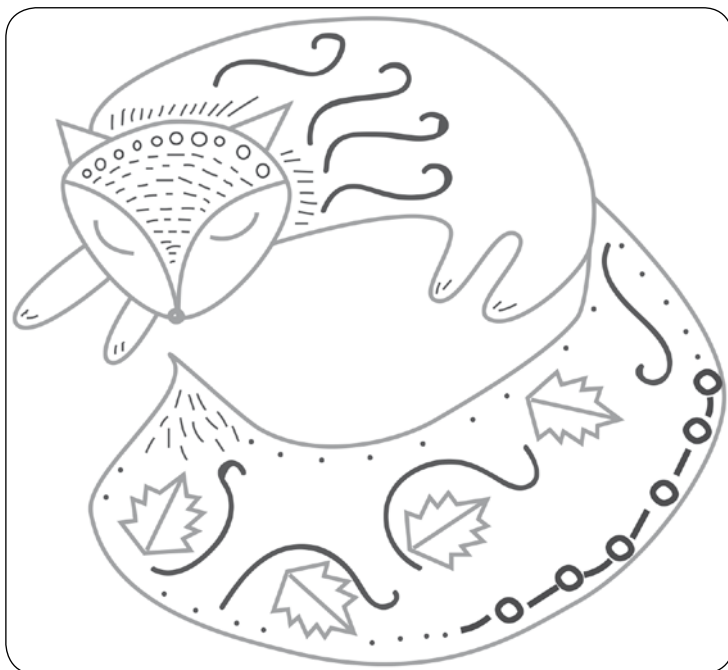
3. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Emlékeztető

Egyszer az anyukám otthon felejtette a kulcsát. Elmentünk a barátaimhoz. Haza is jöttünk, de anya rájött, hogy otthon felejtette a kulcsát. Azóta nem felejt el, hogy hol van a kulcsa.

Huzsvár Tádé

2. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Órarend tejesdoboz-buszon

Az iskolakezdés egyik elengedhetetlen kelléke az órarend. A kiürült tejesdoboz kiválóan alkalmas egy színes, kreatív busz elkészítéséhez, amely egyben az íróasztal hasznos kelléke is lehet!

Szükséges anyagok:

- kiürült, kimosott tejesdoboz
- csomagolópapír
- 6 db tejesdobozkupak
- 3 db hurkapálca
- ragasztó
- olló

Elkészítés: Az üres tejesdobozt mosd ki. Csomagold be mintás papírral. Fúrd ki öt helyen a doboz tetejét. Ragaszd a doboz két oldalára a kupakokat. A kerekre mintás papírból készíthetsz felnit és ablakokat is. A tantárgyak névéhez vágj ki néhány csíkot a papírokból, hajtsd őket ketté, és írd rá a tantárgyak nevét. Az öt darab „zászlórúdhöz” törj ketté három hurkapálcát. Az elkészült kis zászlókat ezekre ragaszthatod rá az órarendnek megfelelően.

Kösd össze azokat a képeket, amelyeknek a száma megegyezik!

Kösd össze azokat a képeket, amelyek azonos hanggal kezdődnek!

•	•	•	•	•
•	•	•	•	•
•	•	•	•	•
•	•	•	•	•

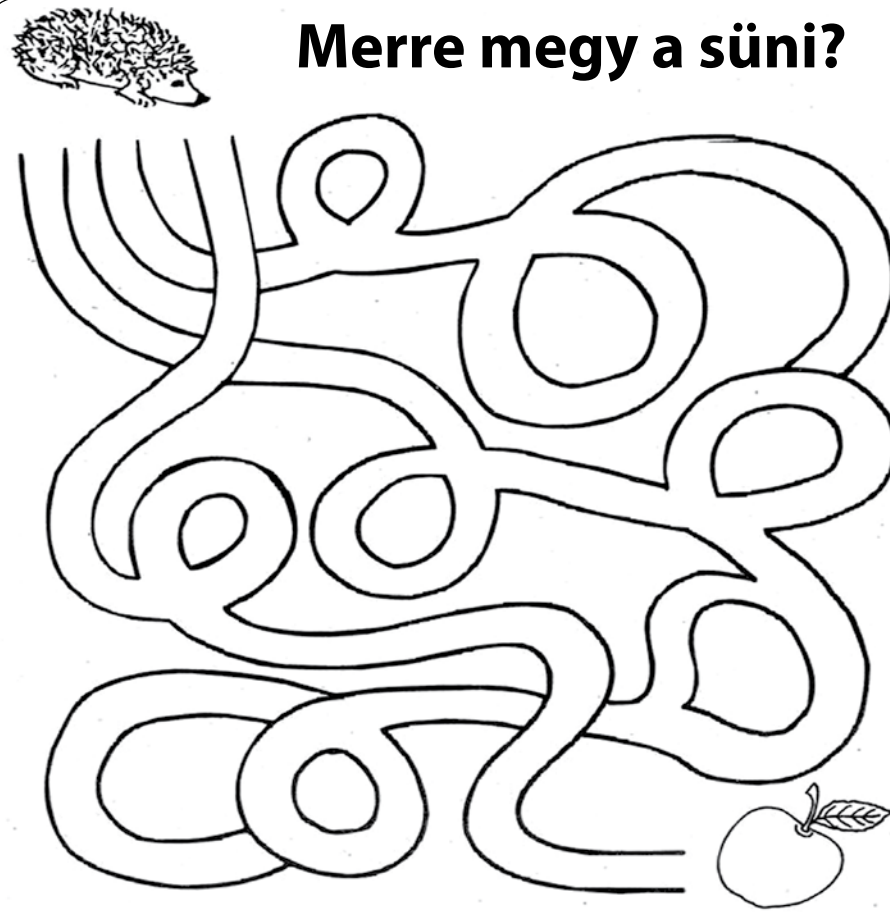
Színezd ki a képet!

24

Merre megy a süni?

Fedezd fel a hibákat!

Reggel befűztem a cipómat.
Hoztam egy tél szőlőt.
Szeretem a hatos süteményt.
Tálon sűrűn hull a hó.
Tejjel ennék friss cipőt.
Balázs habost dobott.

Melyik a párja? Kösd össze!

ínyenc	krumpli
kolompér	méltóság
lefőz	kukorica
rang	felülmúl
tengeri	szereti a finomságokat

25

Állatvilág

A sün

Az egész európai kontinensen egy faj, az európai sün és ennek alfajai fordulnak elő. Természetes élőhelyeikről kiszorulva egyre inkább a falusi és kertvárosi környezetben találkozhatunk velük.

A sün alapjában véve rovarevő, viszont földigiliszták, csigák és hernyók is szere-

pelnek az étlapján. Sőt, az egérfészket is megtámadja, valamint növényi eredetű táplálékot is fogyaszt. Túlsúlyos rovarevő fogazata van. A sün éjjelente 2–4 kilométert gyalogol táplálékkeresés közben. Őszi beássa magát és téli álomba merül. Testének hőmérséklete felveszi a környezet hőmérsékletét. Ha a külső hőmérséklet tartósan 6 Celsius-fok alá süllyed, bekapcsolódik nála egy „hőmérséklet-szabályozó”. Az európai sün 5-6 évig él.

Hogyan csábítsunk sünit a kertbe?

A sün kerti megtelepedésének két fő feltétele van. Az egyik, hogy találjon megfelelő vackot a nappali rejtőzéshez, például lépcső alatti zugot, farakást, komposzthalmot, burjánzó, cserjékkel sűrűn beültetett, zavartalan kertsarkot, tehát egy helyet, ahol elbújhat, és napközben háborítatlanul pihenhet. A sün nem csupán a természetes búvóhelyet szereti, beéri a mesterségesen kialakított zugokkal is. Építhetünk elfekvő faanyagból sünodút, ami tulajdonképpen egy miniatűr kutyaól, azzal a különbséggel, hogy a bejáratot a belső résztől egy kis válaszfal különíti el, hogy a süni belül teljesen sötétben lehessen.

Hogyan bánjunk a kerti sünnel?

A sünnel egész közeli barátságot lehet kötni, óvatos, hosszabb ideig tartó fokozatos megközelítés után akár meg is lehet

fogni, ne feledjük azonban, hogy mégiscsak vadállatról van szó, amelynek ráadásul hegyes fogacskái vannak. Jobban tesszük, ha csak megfigyeljük, nézegetjük, befogni semmiképp se próbáljuk.

A sün, kedves külseje ellenére, veszélyeket is rejt, kártevőket terjeszthet, valamint a sünös kertekben a szokásosnál jobban oda kell figyelni a kullancsveszélyre.

Mivel etethetjük?

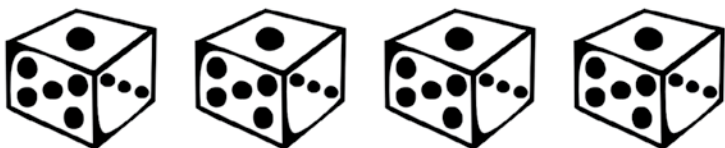
A sünök kényelmes állatok, ha nem találunk elég eleséget, azt is szívesen veszik, ha etetjük őket. Erre a célra a macskaeledel a legjobb, gyakran kínálás nélkül is kiszolgálják magukat a macskatáliból. Nyár végén, ősz elején a sünök megkezdik a felkészülést a téli alváásra, ilyenkor hirtelen nagyon falánkká válnak, erőltetett ütemben hizlalják fel magukat, ezért augusztus végétől, szeptembertől – ha segíteni akarjuk őket – helyezzünk ki számukra bőséges eleséget.

Az első macit színezd barnára!

A harmadik kockát színezd kékre!

A negyedik házat színezd sárgára!

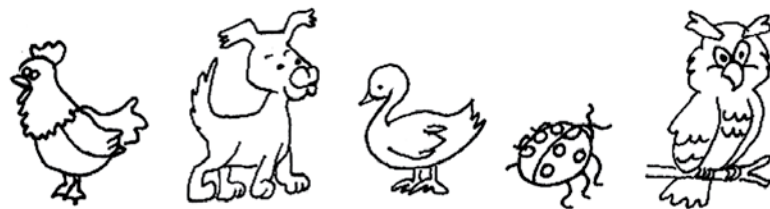
A második sapkát színezd zöldre!

A harmadik lovacskát színezd feketére!

Karikázd be, amelyeknek kettő lába van!

Húzd át, amelyek nem tud úszni!

Színezd ki a háziállatokat!

Melyik állatnak van a legtöbb lába? Melyiknek a legkevesebb?

A mókus

A mókusfélék (Sciuridae) családja a közepes méretű rágcsálók rendjébe tartozik. A családon belül megkülönböztetjük a fán élő mókusokat, a földimókusokat, a repülőmókusokat, az üregmókusokat, a mormotákat és az ürgéket. Ezek a fajok

Amerikából, Európából, valamint Afrikából származnak.

Ami az élőhelyüket illeti, tudnod kell, hogy a mókus ott telepszik meg, ahol bőségesen akad számára élelem. Legtöbbször diófákon és magvas növényeken telepszik meg. A friss

fűvel borított területeken vagy rügyező fákon is megtelepedhet, mivel friss hajtásokkal is táplálkozik. A városokban olyan fákat választ lakhelyül, ahova fészket rakhat, ahol majd utódait is felnevelheti. És mi a helyzet a téli hónapokkal? Hová menekülnek a mókusok a hideg elől? Nos, a természet gondoskodik róluk is, mint minden teremtményről. A mókusok télen a fák odúiban keresnek menedéket a hideg elől. A jeges hidegben ezek az odúk kiváló menedékként szolgálnak. Azok a mókusok, amelyek nem találnak odút, a házak padlásain rejtőznek el. Itt nemcsak a hideg elől vannak védve, de az olyan ragadozóktól is mint a héja, a macska és a kígyó

Érdekességek a mókusról

A mókusok leginkább növényevők. Dióval, makkal, gabonafélékkel, gyümölcsökkel, mandulával, mogyoróval, narancs-

csal, avokádóval, almával, barackkal, levelekkel, bogyókkal, magvakkal, rügyekkel, gombákkal és számtalan más gyümölcs-csel táplálkoznak. Ha emberi települések közelében élnek, megeszik a kutyatápot, ételmaradékokat, és szinte bármit, aminek jó illata és íze van. Bár elsősorban növényevőnek számítanak, madártojást, apró rovarokat, békákat, molylepkéket is fogyasztanak. Az élelmet nem eszik meg mind, egy részét elássák a földbe, tartaléknak. Egész évben ezt teszik, de a legtöbb élelmet főként ősszel raktározzák el a téli hónapokra, amikor más táplálékhoz már nem nagyon juthatnak. Arra a kérdésre, hogy mennyit él egy mókus csak 10-12 éve ismerjük a választ. Általában nem él tovább 6 évnél.

(Forrás: haziallat.hu)

Mókus ugrál fenn a fán
Jó a kedve, oly vidám
Hogyne lenne oly vidám

Mogyorót lát ott a fán
Ízjelgeti, megeszi
Ha teheti, jól teszi.

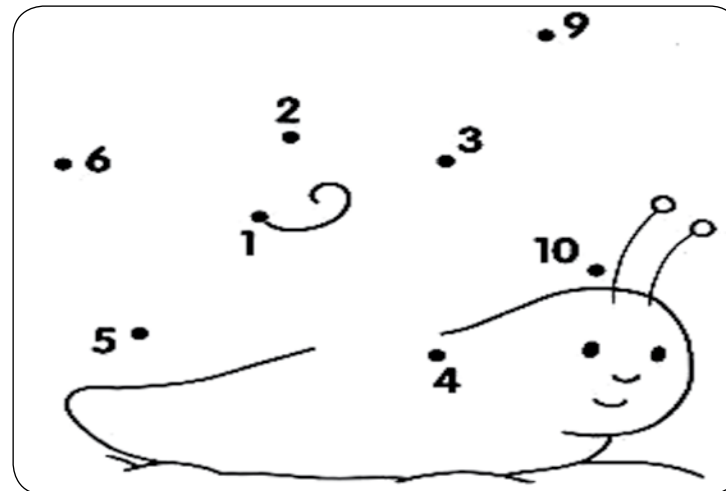
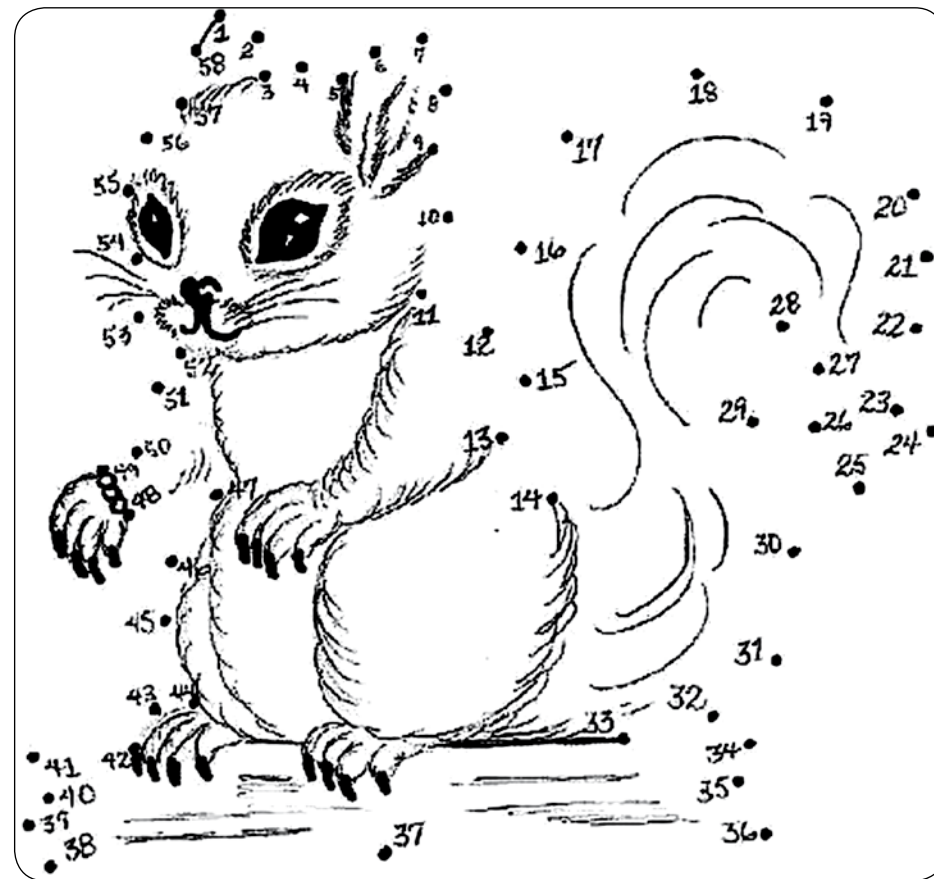
(Túri Imre mondókája)

Színezd ki a képet!

Kösd össze a pontokat!

Keresd meg mindegyik kép párját!
Miben különböznek egymástól?

Kerékpározni jó!

Átadtuk nyereményünket Oromhegyesen

Áprilisban meghirdettük, júniusban már ki is sorsoltuk és átadtuk azt a kerékpárt, amelyet ideai áprilisi számunk pályázatán lehetett nyerni. Rendkívül sok és szép rajzot küldtetek be, ezért nehéz volt eldönteni, melyik is a legjobb. A topolyai Capriolo ajándékát – a csinos gyermekkerékpárt – végül az oromhegyesi Arany János iskola első osztályos tanulója, **Fátyol Laudisz Nikoletta** nyerte meg, akinek az örömét csupán az csorbította, hogy szinte kinőtte az ajándékot. Ezúttal is köszönjük **Fejős Vajda Beáta** tanítónő igyekezetét, aki évek óta fáradhatatlanul együttműködik szerkesztőségünkkel, és sok szép munkát köszönhetünk neki.

Hozzáfűznénk még, hogy Oromhegyesen minden alsós vásárolja a Mézeskalácsot.

A felvételen Nikoletta és az örömében osztozó osztálya.

N-a

Kisképtár

Hofman Szofia

1. osztály, Ady Endre iskola, Torda

Hofman Dorián

4. osztály, Ady Endre iskola, Torda

Nyári Szuzana

2. osztály, Arany János iskola, Orom

Kurcinák Korvin

2. osztály, Emlékiskola, Zenta

Szerencsés F. Mátyás

2. osztály, Jovan Mikíć iskola, Szabadka

Vajda Balázs

2. osztály, Arany János iskola, Orom